

בינתיים גדלה אחותי הפעוטה פייגילי והיתה שעשועי יום יום בטבעה העליו ובפיטפוטת המרנין את הלב. אף היא היתה כרוכה אחרי והתענגה בחברתי. עריסתה עמדה בחדר-המיטות האפל מאחורי שני התנורים, שאור היום חדר לשם בעד המבוי המפולש שבין שניהם. בשעות הפנאי שלי מן החדר היתה מחכה לי במחיצתה האפלה, שאבוא לבדח את דעתה בשיחה משעשעת ואף בסיפורי-משיות. תחילה היה תפקידי פשוט וקל: לנענע את עריסתה ולהשיב את נפשה בזמר החוזר ונשנה על הגדייה הלבנה כשלג, הנוסעת לסחור למרחקים, להביא לפייגילי ממתקים, צימוקים עם שקדים, וכל כיוצא בדברים טובים אלו. ואולם פייגילי היתה תינוקת סקרנית וביקשה לדעת את פרטי הדברים: כיצד נסעה הגדייה ומה אירע לה בדרכה? צריך הייתי איפוא להוסיף על שיגרת הזמר חידושים משלי, מאורעות דמיוניים, היוצאים מגדר הרגיל, ולצרפם לסיפור. וכיון שעומד הייתי בעת ההיא בסיפורי החומש בחדר, צירפתי צירופים והכנסתי את הגדייה הלבנה בדרכה למרחקים אל תוך עדר הצאן, אשר רעתה רחל, בתו הקטנה של לבן, ודרך אגב שיתפתי לסיפור-המעשה גם את יעקוב הקטן, הבורח מפני אחיו הבכור, הילד הרע עשוי, המתנכל אליו להרגו. ואף כי יעקוב שלי עדיין היה תינוק, שלא הגיע אפילו ללימוד החומש, הראה את כוחו וגבורתו לעיני כל הרועים הגדולים וגלל ביד אחת את האבן הגדולה והכבדה מעל פי הבאר, כדי שיוכלו להשקות את כל העדרים, שמספרם היה רב מאוד, מאה עזים ואחת. האחת היתה הגדייה הלבנה שלנו. פייגילי, שמגודל ההתפעלות היתה קמה ועומדת על רגליה בעריסתה, התרגשה מאוד מסיפורי, ביקשה לדעת מה היה אחר-כך והתחננה לפני: „ספר, ספר עוד!“ ואולם כאן דלל מקורי ולא ידעתי מה יהיו מעשיה של הגדייה הלבנה, לאחר שהתעיתי אותה שלא בטובתה אל תוך עדר הצאן הזר של לבן הארמי. מומחה רב לעזים לא הייתי, לא ידעתי את הליכותיהן בחיי המציאות, שאוכל בכוח הדמיון בלבד לבדות עליהן מאורעות ומעשים לסיפורי-בדים, אשר יקחו את לבה של פייגילי הקטנה. אמנם הכרתי את העז השחורה של מושה המשוגע, שדרכה להתרוצץ ברחוב ולהזיק בבתי השכנים. ולא עוד, אלא שבאותו חורף המליטה עז זו תאומים, שתי גדיות בבת אחת, וחבירי חוננה של מושה המשוגע הרשה לי לבוא אל ביתם לראות בעיני את הרכים הנולדים, אף יעצני להביא אתי פרוסת לחם הגונה, טבולה במלח, מאכל-תאנה להיולדת. מצאתי את העז עומדת בבית הקטן והאפל בתוך חבורת ילדים לבושי קרעים ויחפים ומגינה בבטנה הנופלת על שתי בריות פעוטות, שחורות כמוה, המתאמצות לעמוד על רגליהן הדקות, הכושלות, ואין כוחן מספיק לכך. את הלחם חטפה היולדת בפיה בעודו בכפי, אך כשפשטתי ידי לנגוע בגדיותיה, העיפה בי עיניים קודרות, כמעט זועמות, כמזהירה אותי בכל-חומר הדין: „הגדיות גדיות, אל תשלח ידך אליהן!“

ואולם נסיוני עם עזו של מושה המשוגע לא היה בו כדי חומר מתאים לסיפור מושך את הלב בשביל אחותי הקטנה. צריך הייתי איפוא לבקש לדמיוני חומר ממקום אחר. מלבד סיפורי החומש, נמשך לבי אל סיפורי הטייטש-חומש, זה ספר „צאניה וראניה“ בלשון המדוברת, שבאדאנה וגם סבתא היו קוראות בו מדי שבת בשבתו, אחרי סעודת-הצהריים, עת אבא היה עולה על משכבו בקיטון האפל לשינה של שבת והבית שקע בדממה רבה. סבתא היתה קוראת את פרשת השבוע, כשהיא רכונה על ספרה הישן בחדר הגדול, בקול-נכאים, שנשמע כנהימה זועפת, ובאדאנה, שהתייחדה בחדרה הקטן עם הטייטש-חומש החדש שלה,

המפואר גם בציורים נאים, היתה קוראת את הסיפורים כמין זמר, בצלילים עולים ויורדים. אהבתי לעמוד אצלה ולהקשיב אל קריאתה המנוגנת. הסיפורים היו דומים כמעט לסיפורי החומש שלי, שלמדתי בחדר, בתוספת פירושים, שהוסיפו להם בהירות ונאמנות של מציאות, וגם הלשון הפשוטה של הטייטש-חומש, המובנת מאליה, אף כי היתה משובשת לפעמים במלים לא-שכיחות ונשמעה אף היא כמין לשון נשגבה, העלתה לפני את המסופר כבחזוה. ראיתי כמו חי את ראובן, הילד הראשון של יעקוב אבינו, אשר ילדה לו לאה, כשהוא יוצא אל השדה אחרי קציר-חיטים ללקט שיבלים ומוצא שם דודאים, שהם, לפי פירושו של הרבי הירשל-ברל, ואף לפי תרגומו של הטייטש-חומש, מיני חלילים, כחלילו של הרועה חוונדור, העשוי מקל ליבנה לה, מפוצל פצלות. כשהביא ראובלי הקטן את הדודאים לאמו לאה, יצאה רחל מן הבית הסמוך אל החצר המשותפת לכל נשי יעקוב וביקשה, כי לאה אחותה הבכירה תתן גם לה אחד מן הדודאים האלה. בחדר, כששאלתי את הרבי הירשל-ברל: למה לה לרחל חליל? השיב לי, כדרכו בעניינים תמוהים: „כשתגדל, תדע“. ואילו באדאנה, שנבוכה אף היא קצת משאלתי, חשבה רגע וביארה לי כך: רחל, שהיתה עצובה מאוד, שלא ילדה בנים ליעקוב, ביקשה לחלל בחליל, כדי לגרש את העצבות מן הלב. ולא זו בלבד. הלא יעקוב בעלה היה רועה, ולכן ביקשה רחל לקנות את לבו בחליל של רועים. אלו ואלו דברים ברורים, המתקבלים על הדעת, ואיני צריך כלל לחכות עד אשר אגדל! אף באדאנה אהבה, כי אעמוד כאן אצלה ואקשיב לקריאתה בטייטש-חומש. הרגשתי זאת מתוך כך, שהגביהה את קולה, כמי שקורא לא להנאת עצמו בלבד, אלא גם להנאת אחרים, אף מתוך כך, שהיתה שולחת אלי את ידה אגב קריאה ומחליקה לי על כובעי בחיבה. ופעמים, כשהיתה מפגימת את פרשת השבוע, היתה מוסיפה לי כמין פרס גם סיפור נאה משלה. זכור לי אחד מסיפוריה, שמפני אריכותו היתירה לא הגיע לידי גמר. זה היה מעשה נפלא בילד-פלא, תינוק בחיתוליו, שאירעו לו כל מיני אירועים מופלאים. וכך פתחה באדאנה את סיפורה באחד משבתות החורף ההוא:

— דבר הידוע הוא, שכל ילד לפני לידתו שוהה בבטן אמו תשעה חדשים, אלו הם תשעה ירחי לידה, האמורים בהגדה של פסח, ובכל ימי שהותו בבטן אמו בא אליו המלאך גבריאל ומלמדו שם את כל התורה כולה לאור הנר. וכיון שמגיעה שעתו של הילד לצאת לאור העולם, מכבה גבריאל את הנר ונפרד מתלמידו בסטירה יפה של שתי אצבעות על שפתו העליונה מתחת לחוטמו. מעצמת הסטירה שוכח הרך הנולד את כל התורה שלמד מפי המלאך גבריאל, ומכאב הסטירה הוא מרים קולו בצעקה ובוכה את בכיו הראשון בחייו. רושמה של סטירת המלאך עומד לו לאדם כל ימי חייו בצורת הגומה אשר בשפתו העליונה מתחת לחוטמו. וכשהוא מגיע לשנתו החמישית והוא מבקש ללמוד תורה, אין לו אלא להתחיל שוב מאף-בית. והנה קרה מקרהו של תינוק אחד, שהמלאך גבריאל שכח לסטור לו על שפתו העליונה לפני לידתו ולהשכיח ממנו את תורתו, והתינוק נולד תלמיד-חכם גמור, שזכר כל מה שלמד מפי המלאך וידע את כל התורה כולה על-פה. כשהכניסוהו בבריתו של אברהם אבינו והמזהל קידש לאחר המעשה על היין, ענה הרך הנימול מתוך הכר האֶחָזוּ בידי הסנדק „ברוך הוא וברוך שמו, אמן“ בקול רם ובשפה ברורה, לתהוהם ולחרדת לבם של כל הקרואים לברית. וכאשר חלצה לו אמו שד להיניקו, בירך על החלב „שהכל נהיה בדברו“. הדבר נודע בעיר והיה לשיחה בפי כל. הכל ניבאו לתינוק הנפלא, כי כאשר יגדל, יהיה גדול בתורה ובמצוות, כהגאון מוילנה בשעתו. וכך עברה שנה, והתינוק, המוטל בעריסתו, הפליא את אמו הפלא נפלא במנהגיו יום יום, שהתנהג כאחד הגדולים, המדקדקים בשמירת המצוות. בבוקר השכם, כשהקיץ משנתו, ביקש מים לנטילת ידיים ורחץ את פניו, ולא רצה לינוק עד אם התפלל תחילה תפילת שחרית לכל פרטיה ודיקדוקיה. בשמונה-עשרה קם על רגליו

בעריסתו והתנועע בחיתוליו ימין ושמאל, וכשהגיע לגמר התפילה, ירק בעלינו מלוא פיו, כדת וכדין, וכל כיוצא בדברים אלו.

כשהוציא את שנתו הראשונה, התעורר התינוק בעריסתו ואמר לאמו, כי כבר נמאסה עליו השכיבה לבטלה בעריסה, והוא רוצה לקום וללכת למקום תורה, לשמוע שיעור מפי ראש הישיבה המפורסם אשר בעיר הסמוכה לעירם. שמעה אמו ונבהלה מאוד. ביקשה לשדלו בדברים והוכיחה לו, כי אין לו צורך להרחיק נדוד למקום נכר ללמוד תורה, שהרי יודע הוא כבר את כל התורה כולה על-פה. ולא עוד, אלא שהדרך עד מקום הישיבה ארוכה וקשה והיא בחזקת סכנה מפני הגולנים וחיות היער. ענה התינוק ואמר, כי התורה רחבה מני ים ואין אדם יכול לאמור, כי יודע הוא אותה עד תומה. ואשר לסכנת דרכים, הלא יוצא הוא לדרך לקיים מצוות לימוד התורה, ונאמר בגמרא: שלוחי מצנה אינם ניזוקים. משראתה אמו, כי בדברים לא תנצח אותו, עמדה והחליפה לו את החיתולים הישנים בחדשים, הלבישה אותו טלית-קטן עם ציציות של צמר ממעל לחיתוליו, קשרה לו שני תרמילים קטנים מימינו ומשמאלו, אחד ללחם ואחד לגבינה, שתהיה לו צידה לדרך, נשקה לו הרבה נשיקות ובכתה עליו הרבה בכה, הוציאה אותו החוצה ונפרדה ממנו בלב נשבר. והתינוק, שגם לבו היה לב רך וחישוב להישר למראה דמעותיה של אמו, התחזק בכל זאת ויצא לדרך בצעדי-און, פסע בחיתוליו פסיעות גסות, כשהוא מתפלל בלכתו תפילת הדרך ושני התרמילים מתנועעים עליו בשעת מעשה וטופחים לו על פניו מימינו ומשמאלו. בדרך, כשנפגש עם הגולנים, ראו הללו תינוק קטן, מחותל בחיתולים וקשור בתרמילים, צועה ברוב כוח, נבהלו מפניו ולא נגעו בו לרעה. וכשעבר לפני היער ופגש שם חיות-טרף, זאבים עם דובים, קרא לעומתם בקול רם „שמע ישראל!“ והוציא לעיניהם את ציציות-הצמר של טלית-הקטן אשר עליו, ומיד נבהלו אף הם, נסוגו אחור וברחו מפניו. וכך הגיע התינוק בשלום לעיר הישיבה הגדולה ועמד שם בשוק לשאול את פי העוברים והשבים לבית הרב, הוא ראש הישיבה.

כאן הפסיקה באדאנה את סיפורה, כי בינתיים קם אבא משנתו, ואחרי אשר השיב את נפשו בכוס חמין התחיל להתהלך בחדר, פוסע לכאן ולכאן ומזמר בקול רם ובגיגון עצוב את הפרק „ברכי נפשי“ עם שירי המעלות, הבאים אחריו, כזרכו בשבתות החורף לפני צאתו לבית-הכנסת לתפילת מנחה. לספר סיפורי-מעשיות של תינוקות בשעה שבבית נשמע קול רינה ותפילה — דבר זה נראה לבאדאנה לא נאה, ולכן דחתה את גמר הסיפור לפעם אחרת. ואני, שנכספתי מאוד לדעת מה אירע לתינוק בחיתוליו בעיר הישיבה, אף ביקשתי לספר את הסיפור הנפלא הזה גם לפייגלי הקטנה, אמרתי למלא בכוחות עצמי את אשר החסירה באדאנה. באותו חורף, כשנתמטטה הפרנסה ועל בני ביתנו נוספו גם באדאנה וסבתא, ביקש לו אבא עסקים חדשים להיטיב את מצבו. התחיל לסחור אל הכפרים הקרובים, להביא משם את מרכולתו לעיר, אל החנונים אשר בשוק, ולמכור אותה גם במקומות אחרים, הרחוקים מן העיר. לתכלית זאת קנה לעצמו סוס ועגלה. עיקר משלח-ידו הפעם היה מין גבינה מיוחדת, עשויה כיכרות עגולות, קשות, שנקראה „גבינה הולנדית“. את הגבינה עשה זלמן איש כפר צארויצה, הוא זלמן הפאקטור, שהיה הולך בכל שבת ברגל מהלך שתי שעות מן הכפר לבית-הכנסת שלנו, נכנס מעוטר בטלית מתחת לבגדו העליון (כדי שלא ישא משא בשבת), ומפני שנתברך בקול נגינה, היה נוטל רשות מאת הגבאי יוסף שמואל ועובר לפני התיבה בתפילת מוסף. הוא היה קצר-קומה ורחב-כתפיים, לבוש בימות החול מתחת לקפוטה השחורה סודר סרוג של צמר אדום, עם צנארוֹן זקוף מסביב לצנארוֹ, שהיה תומך את זקנו המגודל, המעוגל, המתפשט לכל רוחב חזהו. זלמן איש כפר צארויצה כבר היה באמריקה, ושם למד את מלאכת הגבינה ההולנדית ומשם הביא גם את הסודר האדום. כשהיה בא אל ביתנו לעשות את חשבונותיו עם אבא, היה מפתה את אבא, כי יסע גם הוא לאמריקה, שהיא מקום פרנסה

ליהודים, ואף לאלה שאינם רוצים לחלל את השבת. ואת אמא לימד לטגן על המחבת את הגבינה ההולנדית שלו ולעשותה מאכל-תאנה לארוחת-הצהריים. אפשר שהגבינה המטוגנת היתה באמת מאכל-תאנה לעושה, לזלמן עצמו, אלא שריחה היה קשה, ריח מחניק, וטעמה אף הוא קשה, טעם דשן, דומה לקולו הדשן של זלמן איש כפר צארויצה, כשעבר לפני התיבה בבית-הכנסת שלנו בתפילת מוסף של שבת. ואף-על-פי-כן בעומק לבי רחשתי תודה לגבינתו של זלמן, שהועילה להיטיב את הפרנסה בביתנו ואבא, כפי הנראה, נתעשר ממנה. וזה לי האות: בכל יום ראשון בערב חוזר אבא מן השוק וארנק גדול מלא מטבעות בכיסו, מריק את הארנק על השולחן, מונה ומסדר את המטבעות למיניהם, עושה אותם עמודים עמודים: עמוד של רובלי-כסף כבדים, עמוד של חצאי-רובלים ושל רבעי-רובלים, של בני ארבעים גרושים, של זוזים ושל גריווניות-כסף קטנות, ואחריהם באים עמודים של מטבעות-נחושת: בני עשרה גרושים, בני ששה, בני ארבעה ואף בני קופיקה אחת — תלל כבד, המרהיב את העין ומרחיב דעתו של אדם. הייתי יושב אל השולחן, מתבונן אל אבא, המסדר את עמודי הכסף מתוך נהימת ניגון חרישי, ושואל את עצמי: האומנם ידי אבא עשו את כל העושר העצום הזה? והכל מן הגבינה ההולנדית? אכן ראוי זלמן איש כפר צארויצה לכבוד ולתפארת!

עם השכמת הבוקר, בעוד חושך בחוץ, יוצא אבא בעגלתו לפעול בכפרים הסמוכים, ואמא אף היא משכימה לעבודתה במטבח וברפת ועושה את מלאכתה לאור הנר. אותה שעה אני עובר ממשכבי הצר על הספסל בחדר-האוכל אל המיטה הרחבה והחמה, שנתפנתה מאבא, ואף באשקילי עושה כמניי ועוברת אל מיטתה הפנויה של אמא. אנו מתכנסים בקיטון האפולולי עם פייגילי הקטנה, העומדת כבר בעריסתה ומחכה לי, שאשעשע אותה בסיפורי-מעשיות. בייחוד נמשך לבה אחרי הסיפור של התינוק בחיתוליו, שסיפורתו בהמשכים והנעמתיו עליה וגם על עצמי בשינויי נוסחאות ובכל מיני דמיונות, שבדיתי מלבי להגדיל הרשם. פייגילי היתה צוהלת ומקפצת בעריסתה מרוב עליצות-הנפש: „ספר! ספר עוד!“ ורק באשקילי הבכירה היתה מלגלגת עלי ואומרת, כי מספר אני הבלים, שרק ילדים קטנים עשויים להאמין בהם. איך אפשר לתינוק בך-שנתו להרחיק לכת מבית אמו למקום נכר, כשהוא מחותל בחיתולים ורגליו קשורות? ואף-על-פי-כן, כשהייתי מפסיק סיפורי, כדי לחשב את המשך הדברים, היתה אף באשקילי מזרות אותי מקוצר-רוח: „נו? למה עמדת? ספר, מה היה אחר-כך?“...

קיבלתי על עצמי תפקיד לא-קל. כשהגיע התינוק בחיתוליו לבית הרב, יבש מקורי, ולא ידעתי מה יהא עליו שם. כדי לצאת מן המיצר, עשיתי בערמה ואמרתי לאחייתי, המחכות להמשך סיפורי, כי הואיל והשעה היתה שעת בוקר, לא מצא התינוק את הרב בביתו, כי הלך לבית-הכנסת להתפלל. אבל הלא הרבנית היתה בבית! ובכן, כשראתה הרבנית תינוק בחיתוליו נכנס לבית ושני תרמילים תלויים לו מימינו ומשמאלו, השתוממה מאוד ושאלה: מי הוא זה ומה חפצו כאן? שמא עני הוא ומבקש נדבה, או פת לחם לתוך תרמילו? ענה התינוק, כי נפשו חשקה בתורה, והוא בא לקבל מאת הרב סמיכות לרבנות. אמרה לו הרבנית: אפשר רעב אתה? אמר לה התינוק: יש לי בשני תרמילי לחם וגבינה. אמרה הרבנית: לחם יבש עם גבינה אינו מאכל לתינוק שכמותך. שב אל השולחן, ועד אשר יבוא הרב מבית הכנסת אתן לך כעך משוח בחמאה עם כוס חלב. אמר התינוק: איני רוצה לאכול חינם בבית זרים. תנוני ואעזור לכם לעשות מלאכה בביתכם, והיה זה שכר הכעך עם כוס החלב. אמרה הרבנית: איזו מלאכה אתה יכול לעשות? אמר התינוק: עכשיו חורף, וצריך להסיק את התנור. תנו לי קרדום, ואחטוב לכם עצים להסקה. נתנה לו הרבנית קרדום, והתינוק בחיתוליו עמד בחצר ביתו של הרב וחטב עצים בחריצות ובכוח רב, מניף את הקרדום, הגדול ממנו

פ"שניים, ומורידו על גזר העץ העגול ומבקעו לשניים במחיריד אחד. ולא היו רגעים מועטים עד שנתמלאה החצר ערימה גדולה של גזרי עצים מבוקעים. והנה בא הרב מבית-הכנסת... כאן פסק מעייני לחלוטין. לרבנים לא הייתי מומחה כל-עיקר. מימי לא ראיתי רבנים בעיני ולא ידעתי מה טיבם של יצורי-עליון אלו. רק את שימעם שמעתי, פעמים מפי סבתא חנה, כשהיתה נזכרת בארון הספרים, ופעם אחת גם מפי אבא בשיחתו עם הרבי הירשל-ברל, כשזה נכנס אצלנו במוצאי שבת, כדרכו, לשחות כוס תה מן המיחם ולעשן סיגרייה דקה מקופסת הטאבאק של אבא. בשיחה זו נפלה מחלוקת ביניהם בדבר שני הרבנים בעירנו, המריבים זה עם זה כל הימים, מי מהם ראוי להיות רב העיר. שם האחד רב יעקב דויד, ושם השני רב מאירקה. זה אומר: העיר כולה שלי. וזה אומר: העיר כולה שלי. אבא עמד לימינו של רב יעקב דויד, שהוא אחד ואין שני לו — כולו אש להבה. מלבד שהוא גדול בתורה וכותב ספרים, הוא גם מגיד ודרשן נפלא, פה מפיק מרגליות, והכל רצים לשמוע את דרשתו בשבת הגדול. ולא עוד, אלא שהוא גם בעלת-פילה יחיד במינו. כשהוא עובר לפני התיבה ביום-הכיפורים ואומר את הקדיש של תפילת נעילה בקול חוצב להבות אש, יחרד בית-הכנסת וינועו אמות הסיפים. ולא זו בלבד, אלא יודע הוא גם לדבר רוסית והולך בעצמו אל הספראוויניק ומכריח אותו לבטל את הגזירות הרעות על יהודי העיר. אך הרבי הירשל-ברל התעקש ואמר, כי רק רב מאירקה ראוי להיות רב אצלנו ולו משפט הבכורה, משום שהוא בנו של רב יוסילי, זכר צדיק לברכה, הוא רב יוסילי הסלוצקי, שהיה ידוע בכל העולם כולו. ואילו רב יעקב דויד, אף כי גדול בתורה, אינו יכול להתפאר בייחוס אבות. על טענה זו השיב אבא להרבי הירשל-ברל במעשה שהיה: מעשה ברב אחד גדול בתורה מיוצאי סטארובין, שנכנסו אצלו לאסיפה רבנים קטנים ממנו לדון בדברי הלכה. היה כל אחד מן הרבנים הקטנים תומך את דעתו בדעת אביו הרב ואומר: מקובלני מאבי מורי, זכר צדיק לברכה, כך וכך. והרב הסטארוביני הגדול יושב ושומע את דברי כולם ומחריש. שאלוהו הרבנים הקטנים: ורבינו מה אומר? השיב להם הסטארוביני: מה אומר ומה אדבר? אבא שלי, עליו השלום, כפי הידוע מסתמא לכולכם, לא היה רב, אלא חייט, חייט פשוט, התופר בגדים וחי על יגיע כפיו. והוא היה אומר: „המלאכה לחדש בגד ישן מאב לבנו היא מלאכה נמיבזה ונמסה, ואסור לחייט לקחת אותה אל תוך היד“. כששמע הרבי הירשל-ברל כך, מיד נסתתמו טענותיו. ואולם מתוך השיחות הנשגבות האלה עדיין לא עמדתי על אופיו של רב כהויותו, ולא יכולתי לצייר לעצמי, כיצד תהיה פגישתו של התינוק בחיתוליו עם הרב בעיר הנכרייה, שבא ללמוד תורה מפיו. וימים רבים אחרי כן הייתי נושא במחשבתי את התינוק המופלא, מהרהר בו ומתגעגע עליו ורואה אותו אף בחלום. אך לשוא ביקשתי להגיע בדמיני להמשך הליכותיו והרפתקאותיו הנפלאות. וכך נשאר המעשה הנחמד הזה מעשה שאין לו סוף.

(המשך יבוא)